

Życie na kredycie

- „druga Polska” Edwarda Gierka

SŁOWA KLUCZOWE

epoka Gierka
„druga Polska”
życie na kredyt
Polska w latach 70. XX w.

KONTEKST HISTORYCZNY

1) Przyczyny:

- odsunięcie od władzy Władysława Gomułki
- fatalna sytuacja ekonomiczna i gospodarcza
- wystąpienia robotników, demonstracje uliczne
- drastyczne podwyżki cen wielu towarów
- wydarzenia grudniowe 1970 r.

2) Objęcie funkcji I sekretarza KC PZPR przez Edwarda Gierka:

- pozytywny odbiór społeczeństwa
- prowadzenie rozmów ze strajkującymi robotnikami
- złagodzenie cenzury
- nawiązanie poprawnych stosunków z Kościołem katolickim

3) „Druaga Polska”:

- zaciągnięcie kredytów od państw zachodnich
- dążenie do przekształcenia PRL-u w nowoczesny kraj
- zakup nowoczesnych technologii zachodnich

4) Najważniejsze inwestycje (schemat nr 1):

- przemysł ciężki
- infrastruktura

5) Poprawa warunków życia (schemat nr 2):

- sprzęt RTV-AGD (pralki, lodówki, radia, telewizory)
- bloki z wielkiej płyty (2,5 mln lokali mieszkalnych)
- Fiat 126 p - „maluch”
- produkcja coca-coli i pepsi-coli
- Pewexy - Przedsiębiorstwo Eksportu Wewnętrznego prowadzące sieć sklepów walutowych

6) Skutki:

- błędne inwestycje
- straty finansowe
- zadłużenie sięgające 20 mln dolarów w 1980 r.
- ukryte bezrobocie

PRZEBIEG LEKCJI

Nauczyciel:

- a) wskazuje na przyczyny przejścia władzy przez Edwarda Gierka.
- b) wskazuje na odbiór społeczny oraz zmiany, które nastąpiły w prowadzeniu polityki po objęciu funkcji I sekretarza KC PZPR przez Edwarda Gierka.
- c) omawia plan realizacji koncepcji „drugiej Polski”.

d) prosi uczniów, aby na podstawie fragmentu filmu, wymienili największe inwestycje, które zostały zrealizowane za czasów rządów Edwarda Gierka:

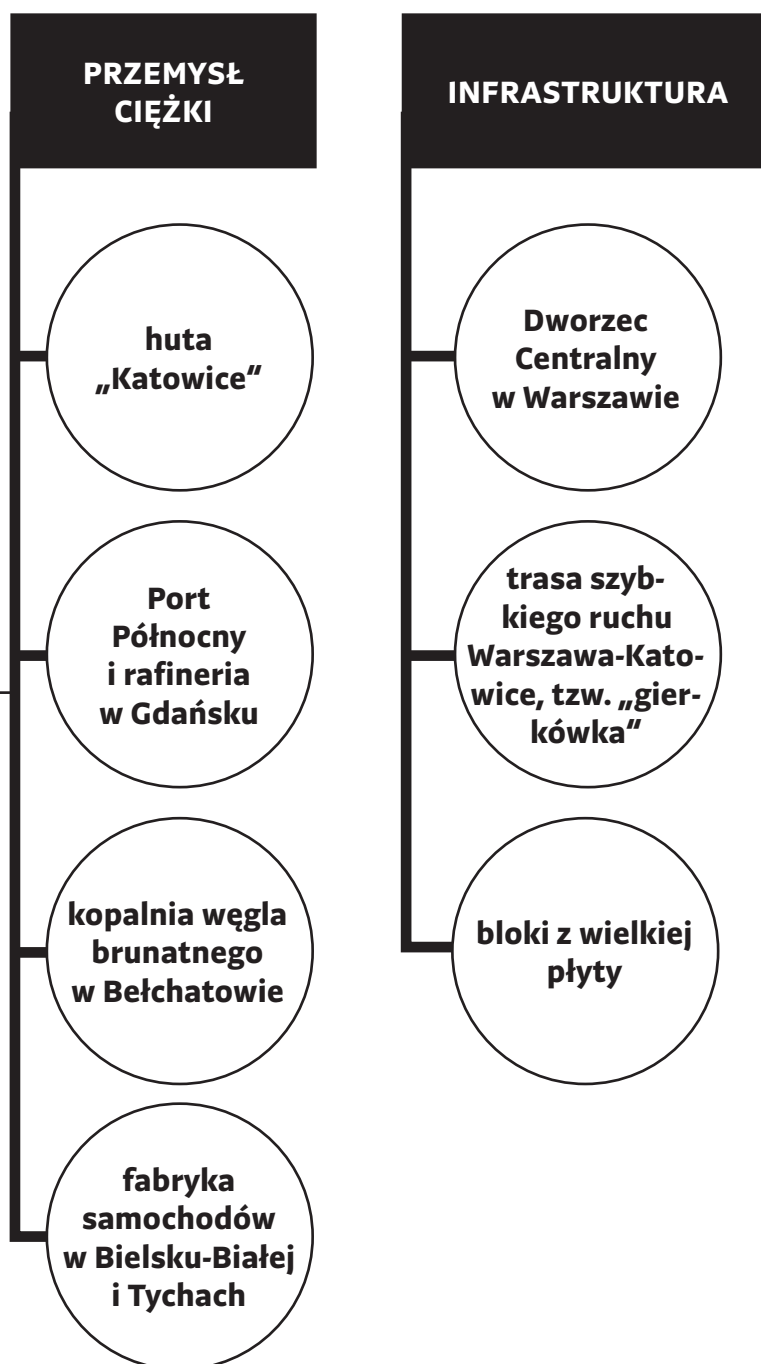
Gierek - kredyty, propaganda sukcesu, upadek

<https://www.youtube.com/watch?v=myujiZWzteA&t=187s> (fragment: 0:11-3:30)

e) Odpowiedzi uczniów zestawia ze schematem nr 1.

Schemat nr 1.

NAJWAŻNIEJSZE INWESTYCJE

- f) odwołuje się do fragmentów filmu, w których mowa o poprawie warunków życia.
 g) prosi uczniów o zapoznanie się z tekstem źródłowym. Na jego podstawie uczniowie odpowiadają pisemnie na następujące pytanie: Co, twoim zdaniem, miało największy wpływ na poprawę jakości życia codziennego w „epoce Gierka”. Uzasadnij swoją odpowiedź.

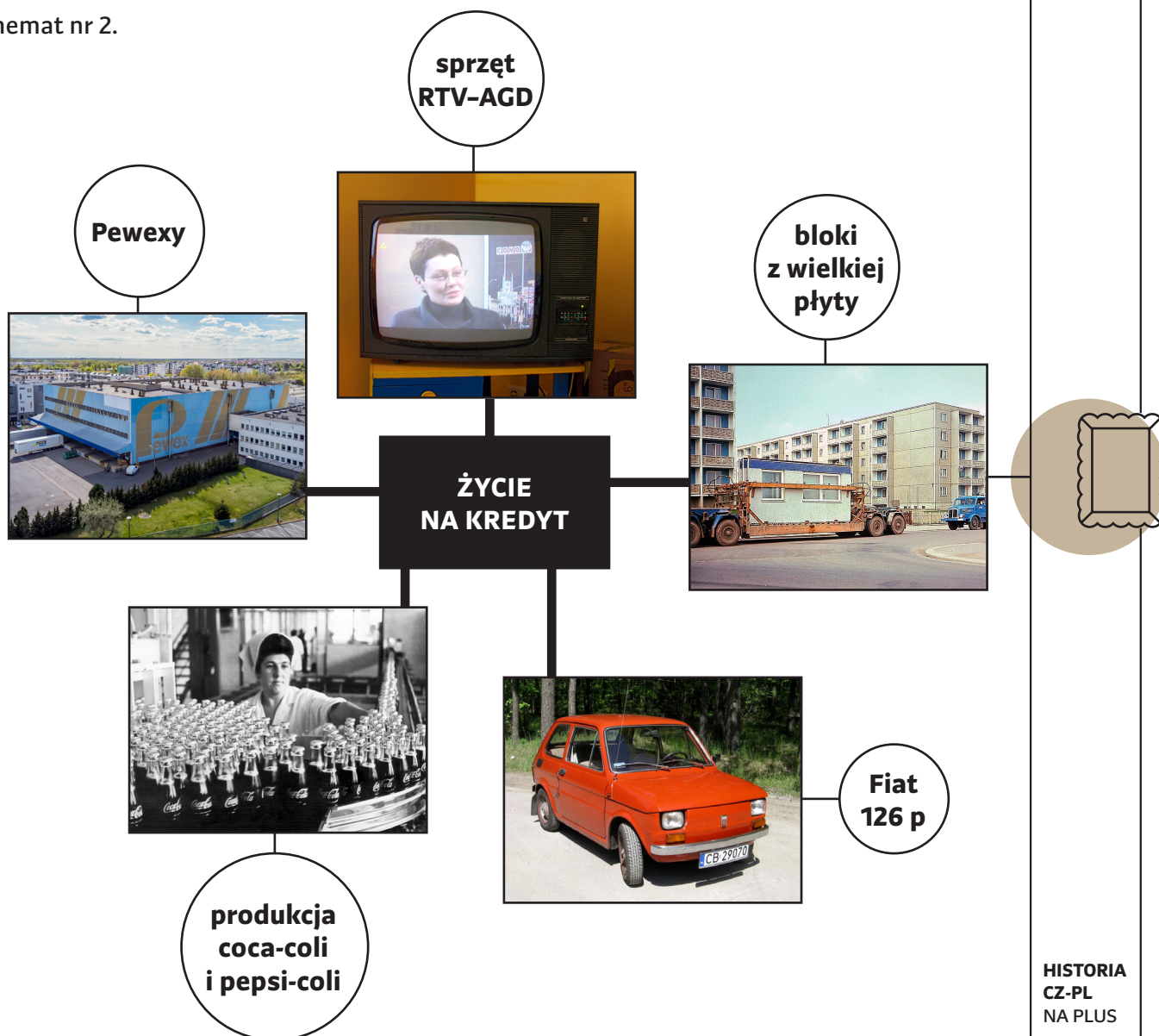
Tekst źródłowy:

Dla ludzi najbardziej liczył się jednak skok cywilizacyjny, jakiego byli uczestnikami. Decyzjom podnoszącym stopę życiową obywateli towarzyszyły widoczne przemiany: pojawienie się w sklepach nowych towarów, większa dostępność mieszkań w nowoczesnych blokach z wielkiej płyty, łatwość zakupu sprzętu AGD, a nawet samochodów osobowych, możliwość wyjazdu na zagraniczne wczasy, a w kulturze popularnej wzrost znaczenia atrakcyjnej rozrywki, nawet tej pochodzącej bezpośrednio z Zachodu. Wszystko to wyzwoliło w Polakach niespotykany dotąd optymizm – po raz pierwszy od okresu popaździernikowego odczuli znaczącą poprawę jakości życia.

M. Cobel-Tokarska, *W jakiej Polsce żyliśmy? Historyczno-społeczne tło przemian obyczajowych w PRL-u, [w:] Od obyczaju do mody. Przemiany życia codziennego*, red. J. Zalewska, M. Cobel-Tokarska, Warszawa, 2014, s. 32.

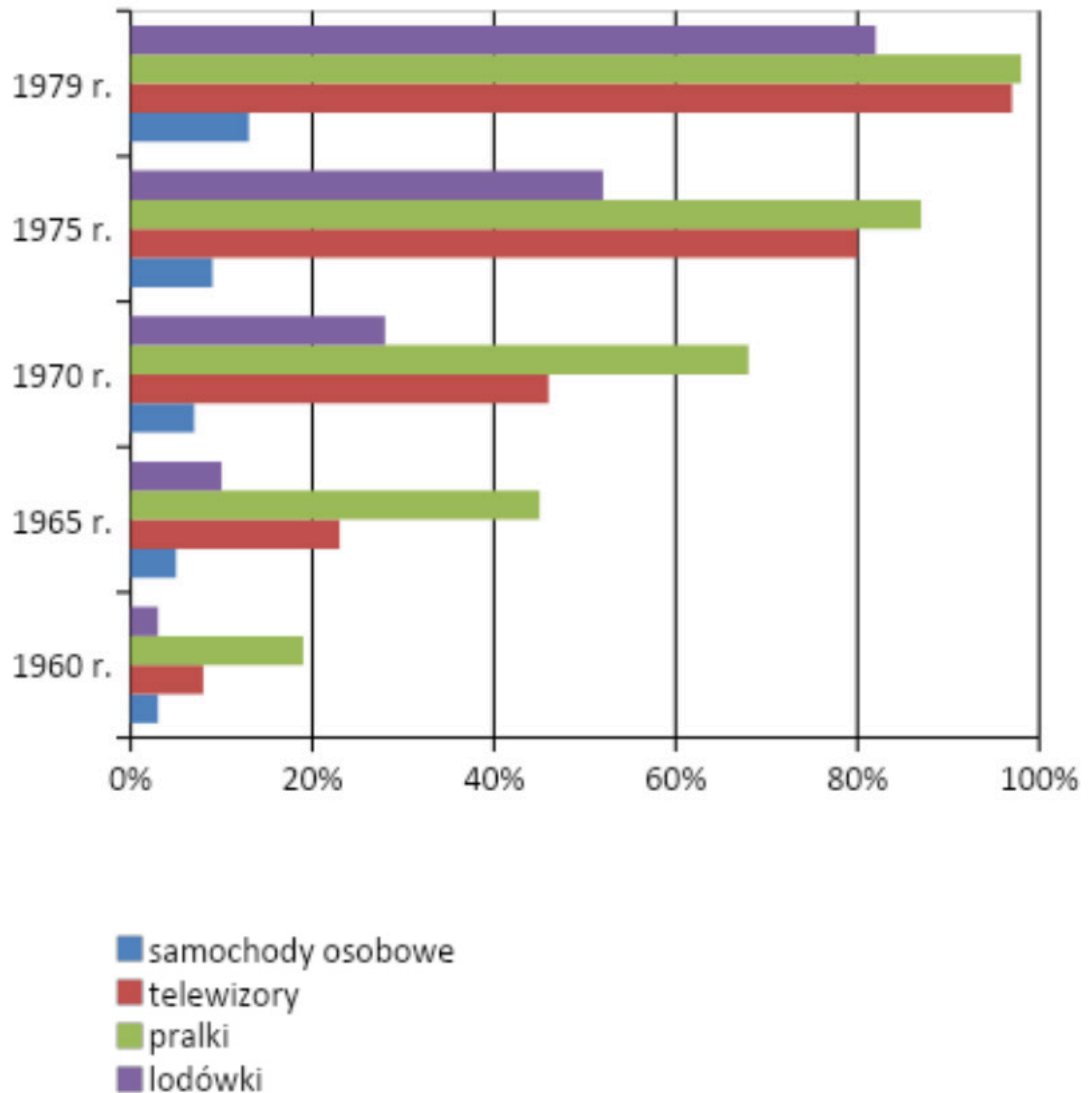
- h) udzielone przez uczniów odpowiedzi zestawia ze schematem nr 2, który pokrótce omawia.

Schemat nr 2.

i) prosi uczniów o zapoznanie się z wykresem.
Zadaniem uczniów jest udzielenie odpowiedzi w formie ustnej lub pisemnej na następujące pytanie: Jak na przestrzeni lat zmieniło się wyposażenie przeciętnego gospodarstwa domowego i jaki miało to wpływ na życie przeciętnego obywatela PRL.

WYPOSAŻENIE GOSPODARSTW DOMOWYCH

j) podsumowuje przekazane podczas lekcji informacje.
Na końcu wskazuje na negatywne skutki polityki prowadzonej przez Edwarda Gierka.